

Vraag & antwoord

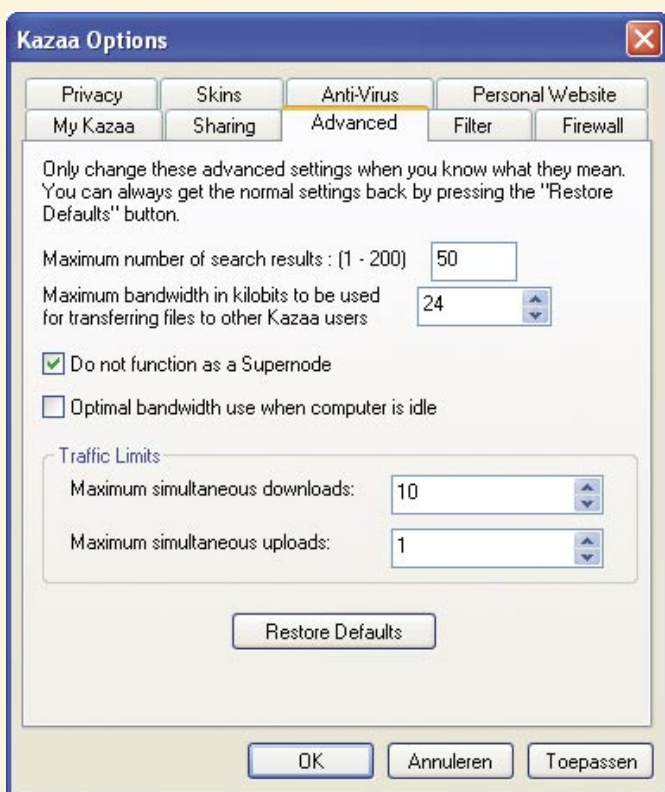
Uploadbeperking

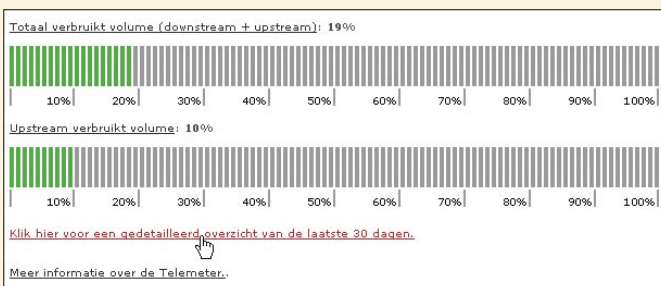
Ik gebruik bestandsuitwisseldiensten als KaZaA en BearShare. Onlangs kreeg ik bericht van mijn provider (Telenet) dat mijn uploadlimiet overschreden was. Hoe kan ik voorkomen dat zo iets nogmaals gebeurt? Kan ik bijvoorbeeld een rem zetten op het uitsturen van (ongewenste) data?

WILLY VAN THILO

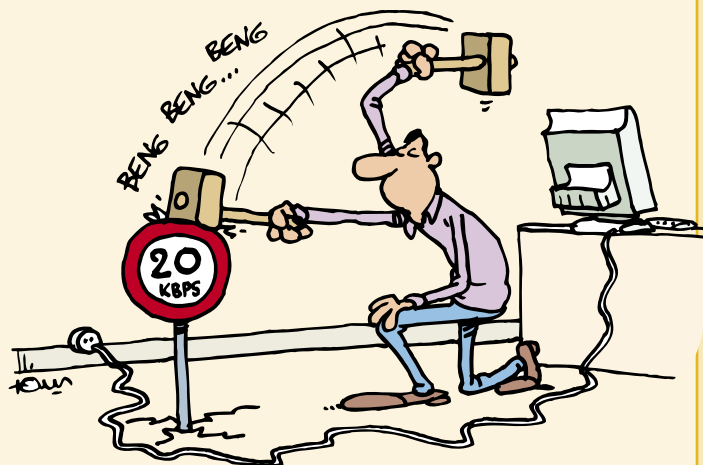
In principe kan je via de firewall instellen dat tijdens je p2p-sessie specifieke poorten voor uitgaand verkeer geblokkeerd worden. In de praktijk blijkt dat echter niet zo eenvoudig, of raakt de p2p-service daardoor ontregeld. Nu laten de meeste p2p-programma's wel toe dat je de uploadcapaciteit inperkt. Nemen we KaZaA (3.0) als voorbeeld. Open het menu Tools en kies Options. Op het tabblad

Leg het uploadverkeer aan banden.

Check af en toe je datavolume!

ADVANCED kan je het uploadverkeer als volgt sterk inperken, terwijl downloads toch nog mogelijk blijven – hou er wel rekening mee dat zo'n p2p-systeem gewoonlijk minder gul is naar wie zelf minder uploadt:

- **MAXIMUM BANDWIDTH IN KILOBITS TO BE USED FOR TRANSFERRING FILES TO OTHER KAZAA USERS:** kan je op 24 instellen (net voldoende voor inbelconnecties, zeg maar);
- **DO NOT FUNCTION AS A SUPERNODE:** schakel deze optie in;
- **OPTIMAL BANDWIDTH USE WHEN COMPUTER IS IDLE:** schakel deze optie uit;
- **MAXIMUM SIMULTANEOUS UPLOADS:** stel dit in op 1.

Nu bestaan er ook wel speciale versies van dergelijke p2p-clients die je toelaten het uploadverkeer nog verder of zelfs helemaal af te sluiten, terwijl je zelf toch nog kan blijven downloaden. Bekende voorbeelden zijn KaZaA Lite (dat intussen echter zo goed als van de kaart verdwenen is) en opvolger KaZaA Lite Resurrection www.filessharingplace.com/downloads/kazaa_lite_resurrection.php. Bij deze laatste kan je bijvoorbeeld op het tabblad VERKEER in het menu TOOLS, OPTIES een vinkje plaatsen naast DELEN UITSCHAKELLEN (AUB NIET DOEN ;-). Hou er wel rekening mee dat het officiële Fasttrack-netwerk van KaZaA op allerlei manieren de werking van deze alternatieve clients probeert te dwarsbomen. Bijkomend kan je natuurlijk ook nog altijd een monitoringtool installeren die je op elk moment kan vertellen hoeveel dataverkeer (van en naar het internet) je netwerkkaart passeert. De meeste providers voorzien trouwens zelf in zo'n tool (denk maar aan de Telemeter van Telenet). Een bekend alternatief is Down2Home www.jitserv.coolfreepage.com. TVD

VAKTAAL

A - M

N - Z

P2P: Peer-to-peer. Twee computers die met elkaar verbonden zijn, zonder andere computers in het netwerk, zijn verbonden via p2p. Veel bestandsuitwisselingsnetwerken, zoals KaZaA, maken van deze technologie gebruik. Ze gebruiken namelijk geen centrale servers, zodat de data rechtstreeks van de zender naar de ontvanger gaan.

Favorieten exporteren

Ik zou mijn lijst met favorieten in Internet Explorer graag importeren in een tekstverwerker of een html-editor. Kan dat, en hoe pak ik dat aan?

CHRIS DE COCKER

Dat is eenvoudiger dan je zou denken. Internet Explorer bevat namelijk een exportfunctie die dat klusje in een wip klaart. Start je browser op, ga naar het menu **Bestand**, en kies **IMPORTEREN EN EXPORTEREN** om een wizard wakker te schudden. Druk in het eerste venster op de knop **VOLGENDE**. Selecteer nu de optie **FAVORIETEN EXPORTEREN** en bevestig met **VOLGENDE**. Kies de (sub)map die je mee wil exporteren en bevestig alweer met **VOLGENDE**. Stip de optie **NAAR EEN BESTAND OF ADRES EXPORTEREN** aan, en geef via de knop **BLADEREN** een geschikte locatie en naam aan het exportbestand. Bevestig het met **OPSLAAN** en met **VOLGENDE**. Dat exportbestand krijgt standaard het html-formaat mee, en laat zich nu probleemloos importeren in je favoriete webeditor of tekstverwerker. Vanuit die applicatie kan je het eventueel ook nog in een ander formaat (zoals txt of doc) gieten. TVD

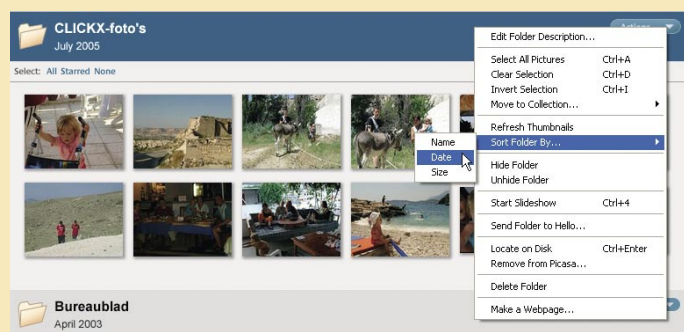
Een wizard begeleidt je bij de export.

Datum fotobestanden

Ik verhuisde onlangs een hele reeks mappen met daarin foto's en andere bestanden naar een andere harde schijf. Ik stel nu echter vast dat de datum van 'gemaakt op' en 'gewijzigd op' van alle bestanden blijkbaar op de datum van het kopiëren is gezet. Nu kan ik mijn foto's niet meer snel terugvinden, omdat ik ze niet meer kan sorteren op datum. Ben ik die datum informatie nu definitief kwijt?

NIC DE MUYNCK

Geen paniek, er is nog hoop! De Windows Verkenner kan namelijk ook overweg met de zogenaamde EXIF-metadata (Exchangeable Image File Format) van je digitale kiekjes. Dat zijn extra gegevens die door je camera samen met het fotobestand bewaard worden: de afmetingen van de foto (in pixels), de resolutie (in dpi), de kleurdiepte, enzovoort.

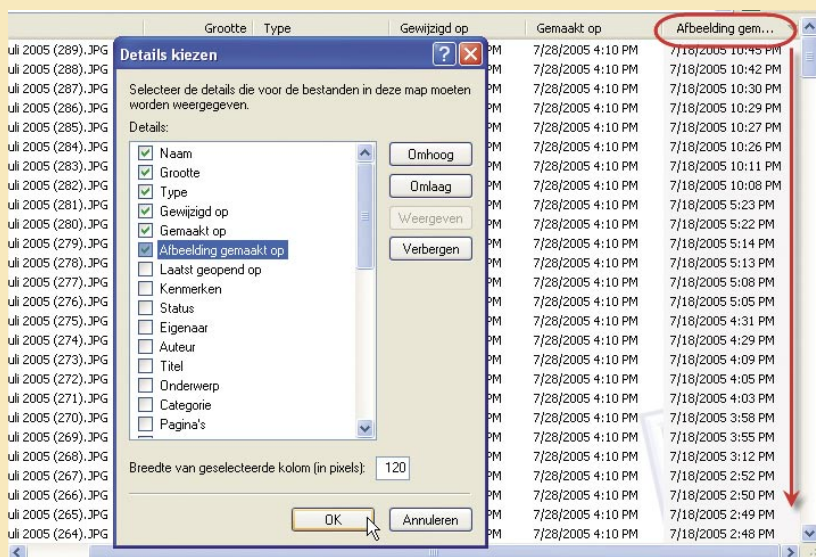

Picasa: intelligente plaatjeskijker.

Afhankelijk van je camera kunnen deze metadata ook technische informatie bevatten, zoals cameramodel, flashmodus en sluitertijd. Een beperkt aantal van deze metagegevens krijg je trouwens al te zien als je in de Verkenner met de muispijl even boven het beeldbestand zweeft. Daarin staat hoogstwaarschijnlijk de datum en het tijdstip waarop de foto gemaakt werd. Deze informatie zou je dan kunnen gebruiken om, bijvoorbeeld met de gratis tool FileDate Changer 1.1 www.nirsoft.net/utills/filedatech.html, de datum van Gemaakt op (Created Date) van elk bestand weer aan te passen.

Maar het kan ook eenvoudiger... Klik een willekeurige kolomtitel van Windows Verkenner aan terwijl je de map met je foto's geopend houdt. In het snelmenu selecteer je vervolgens de optie **MEER**. Nu krijg je een hele reeks items te zien die je via een vinkje kan selecteren. Plaats bijvoorbeeld een vinkje naast **AFBEELDING GEMAAKT OP**, en bevestig met **OK**. Wat blijkt? De Verkenner neemt die informatie op in een aparte kolom. Nu is het een koud kunstje om je foto's volgens de datums uit die kolom te sorteren: gewoon even de kolomtitel **AFBEELDING GEMAAKT OP** een of twee keer aanklikken.

Een tool als het gratis Picasa 2 www.picasa.com is hiervoor een handig alternatief. Wijs je Picasa de weg naar zo'n afbeeldingenmap, dan kan je vanuit het snelmenu de plaatjes automatisch laten ordenen (onder meer) volgens de datum waarop ze werden gemaakt. Vanuit hetzelfde snelmenu kan je trouwens meteen ook een diashow opstarten. TVD

Sorteren volgens fotodatum.

Harde schijf formatteren

Ik heb een eenvoudige vraag: hoe formatteer ik een harde schijf om er vervolgens een verse Windows XP op te installeren?

↑ BENOIT D'ALLEINE

□ Dat zou inderdaad een eenvoudige klus moeten zijn, Benoît. De makkelijkste manier is om je pc op te starten vanop de installatie-cd van Windows XP. Weigert je pc om op cd-rom te booten, dan moet je nog even een instelling aanpassen in het BIOS. Gewoonlijk moet je daarvoor een toets ingedrukt houden terwijl je de pc opstart – vaak is dat de **DELETE**-toets of een van de functietoetsen. Er verschijnt dan een menu waarin je met de pijltjestoetsen kan bladeren. Hier ga je op zoek naar een optie waar je de opstartvolgorde ('boot sequence') kan instellen. Zorg dat je cd-romlezer bovenaan in het lijstje staat. Vergeet niet deze wijziging op te slaan.

Prima, je kan nu opstarten vanop de installatie-cd. Even later beland je dan in het welkomstmenu van Windows XP. Druk hier op de **ENTER**-toets om te bevestigen dat je Windows XP wil installeren. Verklaar je akkoord met de licentieovereenkomst via de **F8**-toets. Je

krijgt nu de *partitie* te zien waarin je huidige XP geïnstalleerd is. Selecteer die, druk op de **D**-toets om ze te verwijderen, en bevestig die keuze een paar keer. Besef wel goed dat je door deze operatie alle gegevens op die partitie in één klap wist. Wellicht moet je dus vooraf de nodige back-ups maken! In het ven-

ster verschijnt nu het item **NIET-GEPARTITIONEERDE RUIMTE**. Selecteer dat en druk op de **ENTER**-toets. Nu moet je deze partitie nog formatteren. Dat doe je bij voorkeur met het **NTFS**-bestandssysteem. Bevestig je keuze met **ENTER**, en volg de verdere instructies op het scherm. ↑ TVD

Windows XP Professional Setup

De volgende lijst geeft de bestaande partities en niet-gepartitioneerde ruimte op deze computer weer.

Gebruik **PIJL-OMHOOG** en **PIJL-OMLAAG** om een item in de lijst te selecteren.

- Druk op **ENTER** als u Windows XP op de geselecteerde partitie wilt installeren.
- Druk op **C** als u een partitie in niet-gepartitioneerde ruimte wilt maken.
- Druk op **D** als u de geselecteerde partitie wilt verwijderen.

schijf van 16379 MB, 0 met ID 0 op bus 0 (atapi) [MBR]

Niet-gepartitioneerde ruimte 16379 MB

ENTER=Installeren C=Partitie maken F3=Afsluiten

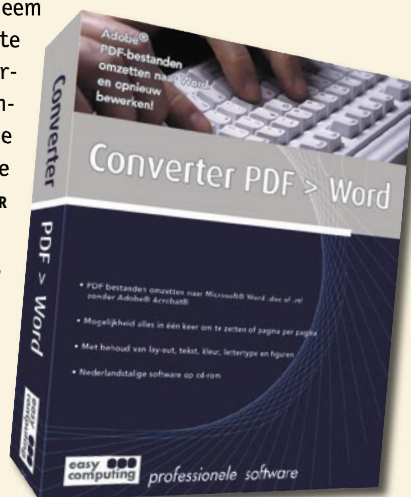
Partitie formatteren? Alle gegevens verloren!

DRINGEND HULP NODIG?

SCHRIJF ONS EN WIN!

Zit je met de handen in het haar omdat je computer dienst weigert? Of zit je met een vraag die niemand beantwoord krijgt? Stuur ons dan snel een briefje, waarin je de vraag of het probleem duidelijk omschrijft. De origineelste brieven worden gepubliceerd en worden uiteraard beantwoord. Helaas kunnen we wegens plaatsgebrek niet alle brieven beantwoorden. De winnende brief wordt beloond met **CONVERTER PDF > WORD** van Easy Computing. Schrijf dus snel naar: Clickx Brieven, Minoc Business Press, Everdongenlaan 15 bus 1, 2300 Turnhout. Je kan ons ook bereiken per fax op 014/44.20.66, of mailen naar brieven.clickx@minoc.com. Vergeet je adresgegevens niet te vermelden! Willy Van Thilo krijgt binnenkort **PARTITIE EXPERT 9.0** in de bus.

VAKTAAL

A - M

N - Z

BIOS: Basic Input/Output System. Software die ingebakken zit in speciale chips op het moederbord. Het BIOS zorgt er voor dat de computer kan opstarten en vervolgens de hardware laat communiceren met het besturingssysteem.

NTFS: New Technology File System. Bestandssysteem dat gebruikt wordt in Windows NT4, 2000 en XP. Het gaat efficiënter om met schijfruimte dan het oudere FAT-systeem, en kan de bestanden ook beter beveiligen.

PARTITIE: Deel van de harde schijf. Windows geeft elke partitie een aparte schijfletter (C, D, ...). Je kan van je harde schijf één grote partitie maken, maar ook meerdere kleinere (bv. aparte partities voor documenten, games, ...). Als er dan één partitie stukgaat, kan je de gegevens op de andere partities vaak nog redden.